

DN MAGAZINE

Dendrobatidae Nederland

Juni 2008 Jaargang 20

- *Dendrobates truncatus* ■ De poel van Méndez ■ Rijstmeelkevers
- De bak van Alexander Buil ■ *D. tinctorius* Patricia in Suriname
- *D. pumilio* in Panama ■ Draadloze klokthermostaat

Planten in het terrarium (III)

Tekst en foto's: Erik Wevers

Wil je als terrariaan echt iets beleven met planten in je terrarium dan zul je het terrarium in dienst moeten stellen van de behoeftes van die planten. Het is net als tuinieren, je moet de planten aanpassen aan de omstandigheden en niet proberen die omstandigheden altijd te willen veranderen. Een terrarium is hoe dan ook geen echte natuur en wij zijn constant in de weer die kunstmatige omstandigheden goed te laten verlopen. Een terrarium voor planten vergt dan ook veel meer inzicht van ons dan een bak voor alleen dieren. Licht, luchtverversing en goed water zijn belangrijke criteria in een plantenbak.

De hoeveelheid licht voor een echt goede plantengroei wordt vaak onderschat. Het is verbazingwekkend hoe snel de intensiteit van licht vanaf de bron afneemt (in het kwadraat van die afstand dus) en bij een hoog terrarium moet men daar dan ook terdege rekening mee houden. Meten is weten en een meting van de hoeveelheid licht met behulp van bijvoorbeeld een luxmeter kan heel nuttig zijn. De meeste planten beginnen pas goed te groeien bij 2000 à 5000 lux!

Als voorbeeld dient deze keer mijn grote terrarium in mijn kikkerkamer-tje. Dat kamertje is een ouderwets opkamertje geweest waar men vroeger op zondag thee dronk. Het heeft een raam op het oosten en een houten vloer waaronder zich een kelder bevindt. Deze factoren zijn van invloed op het klimaat in het terrarium. 's Morgens schijnt de zon in het terrarium, net lang genoeg zodat de planten er toch wat profijt van hebben, maar kort genoeg dat de temperatuur niet te hoog oploopt. De houten vloer is niet geheel tochtvrij, wat er vooral 's winters voor zorgt dat het 's nachts flink kan afkoelen in het terrarium. Voor *D. tinctorius* en *D. azureus* is dit geen enkel punt, maar ook voor de planten in het terrarium betekent dit alles dus een flink temperatuurverschil tussen dag en nacht. Bovendien is het er 's zomers warmer dan 's winters. Dit bevordert de groei, maar vooral ook de bloei van de planten en geeft wat rust voor de kikkers wat betreft de kweek.

Het terrarium is 2 m. lang, 1,5 m. hoog en 85 cm. diep. De bak is te typeren als plantenbak. De doelstelling bij dit terrarium is dus het kweken van zoveel mogelijk aparte en bijzondere tropische planten. Vooral kleine plantjes met gekke bloempjes die er exotisch uitzien (het orchideeën geslacht *Bulbophyllum* is een goed voorbeeld),

Boven: Terrarium Erik Wevers, 200 x 150 x 85 cm.
Onder: Bromelia's en *Selaginella*.

Van boven naar onder:
Neoregelia ampullacea en *Begonia schultzei*.
 Bromelia's, klim- en slingerplanten.
 Nepstronken begroeid met epifyten, de rode
 bloeiwijze is van een vleesetend plantje uit het
 genus *Pinguicula*.

bloemen die eruit zien als insecten of aliens en ruiken naar jasmijn of juist een lijkengeur verspreiden, dat soort plantjes dus. Licht is erg belangrijk bij zo'n hoog terrarium en er zitten dan ook 15 radium bonalux super NL LF 11 daylight TL lampen (16 mm) in die voor flink wat licht zorgen en naar verhouding niet zo veel warmte afgeven. Ook de kleur licht oogt erg natuurlijk. Alle planten groeien er goed onder wat bijvoorbeeld goed te merken is bij bromelia's als *Neoregelia* 'Fireball' die ook echt rood blijven in dit terrarium. Wat ventilatoren zorgen ervoor dat een gedeelte van de warmte afgevoerd wordt en dat de voor orchideeën en bromelia's zo belangrijke luchtbeweging er is. Al deze epifyten kunnen best tegen een regenbuitje als ze daarna maar weer snel op kunnen drogen. Nogmaals, wij vergeten vaak dat de meeste terrariumplanten niet op de oerwoudbodem groeien, maar boven in de bomen, waar wind, frisse lucht en licht is!

Alle stronken, lianen en ander bouwsels in mijn grote terrarium zijn gemaakt van kunststof en ander hitte- en vochtbestendig materiaal. Dit om te voorkomen dat als de epiphytenstam eindelijk mooi begroeid is de hele boel in elkaar stort omdat het hout verrot is. Het terrarium is voorzien van een luchtbevochtiger en een Jewelspray-sproeisysteem wat uitstekend werkt en ook prima voldoet. Ik gebruik altijd regenwater uit een biologisch goede vijver omdat dit soort planten het daar nu eenmaal beter op doen dan op kraanwater. Heel af en toe mest ik iets bij met een speciale orchideeën-mest.

Het terrarium is feitelijk een paludarium, want op de gehele bodem staat een laag water van 20 cm., maar dit zie je nauwelijks. De bodem is opgevuld met vijvergranulaat en lavasteen. Dit alles is afgedekt met javamos, watervorkjes (*Riccia fluitans*), stronken en wat turf. Zo is een bodem ontstaan waarover de *D. azureus* kunnen lopen. De gehele bodem (200x85x20 cm.) fungeert als een biologisch filter. Nooit hoef ik zo één poepje van mijn kikkers op te ruimen. Mijn slakken lusten dit ook graag. Zo wordt dit

Boven: Terrarium Erik Wevers. Linksonder: Varen van het genus *Vittaria*. Rechtsonder: *Phalaenopsis* hybride.

weer voeding voor de planten. Net als op een echte oerwoudbodem groeit er weinig op de grond. Wat mos, varens, *Selaginella* en *Episcia*'s en de rest bestaat uit de strooisellaag. De waterval is een groot stuk tropisch hardhout wat ooit een stoel van een tuinset is geweest. Dit hout gaat wel lang mee, en omdat het op de bodem ligt kan er niets instorten. Door zijn grootte ontstaat er bovendien een mooie dieptewerking.

In dit terrarium leven zo'n 10 *D. azureus*. De dieren klimmen af en toe naar boven, maar gebruiken vooral de bodem als leefruimte. Ze scharrelen de gehele dag in de strooisellaag op zoek naar eten. In het terrarium groeien ongeveer 150 soorten planten, vooral het kleinere spul zodat ik in dit terrarium zoveel mogelijk soorten kan houden. In een volgend artikel ga ik nog op enkele van dit soort plantjes in. Zo'n plantenterrarium vergt zeker

veel meer aandacht dan een kikkerbak, want planten reageren veel sneller op bijvoorbeeld te droge of te natte omstandigheden en kunnen uiteraard niet wegllopen richting een waterbakje om zichzelf te helpen. Ik sproei dan ook nog handmatig bij en besteed iedere dag flink wat tijd om de wat lastige plantjes in hun behoefte te voorzien.

Wordt vervolgd...